

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-00050/2016-ERU

V Ostravě dne 2. února 2016

Č. j. 00050-3/2016-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ustanovení § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ustanovení § 87 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), vedeném pod sp. zn. KO-00050/2016-ERU s obviněným z přestupku – [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE] [REDAKCE] ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. e) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2015 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku – [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE] [REDAKCE] (dále jen „obviněný z přestupku“) – se tím, že jako zákazník v rozporu s ustanovením § 62 odst. 2 písm. f) energetického zákona neudržel dne 10. září 2015 v přesně nezjištěné době nejméně však od 13.35 do 14.18 hod. plynový sporák zn. MORA, model [REDAKCE], typ [REDAKCE], tj. odběrné plynové zařízení, v bytě [REDAKCE], v takovém stavu, aby se nestalo příčinou ohrožení života, zdraví či majetku osob, když z nedbalosti nechal otevřené všechny čtyři ventily hořáků uvedeného odběrného plynového zařízení a nechal z těchto volně unikat zemní plyn, **dopustil spáchání přestupku dle ustanovení § 90 odst. 1 písm. e) energetického zákona.**

II. Podle ustanovení § 90 odst. 3 energetického zákona se obviněnému z přestupku za spáchání přestupku podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. e) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 4 000 Kč** (slovy: čtyři tisíce korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 5116.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 16. prosince 2015 byla Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ustanovení § 18 energetického zákona ve smyslu ustanovení § 159a odst. 1 písm. a) zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, odevzdána věc vedená Policií České republiky, Krajským ředitelstvím policie Moravskoslezského kraje, územním odborem Karviná pod č. j. [REDAKCE], k projednání přestupku, kterého se měl dopustit obviněný z přestupku.

Po prostudování podkladů obsažených ve spisovém materiálu Policie České republiky, který byl převzat do správního spisu, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil obviněný z přestupku.

Dle ustanovení § 87 odst. 1 zákona o přestupcích není-li pochybnosti o tom, že obviněný z přestupku se přestupku dopustil a nebyla-li věc vyřízena v blokovém řízení, může správní orgán bez dalšího řízení vydat příkaz o uložení napomenutí nebo pokuty.

II. Popis skutkového stavu

V rámci příkazního řízení bylo zjištěno, že obviněný z přestupku dne 10. září 2015 v přesně nezjištěné době nejméně však od 13.35 do 14.18 hod. ve svém bytě [REDAKCE], zřejmě v důsledku své podnapilosti, nechal otevřené všechny čtyři ventily hořáků plynového sporáku zn. MORA, model [REDAKCE], typ [REDAKCE] (10,2 kW – 741 g/h) a nechal z těchto volně unikat zemní plyn do prostoru bytu.

Po upozornění ze strany strážného objektu, že ze sporáku uniká plyn, z bytu utekl, přitom za sebou zabouchl dveře a plyn nechal dále unikat. Teprve přivolání hasiči do bytu vnikli a plyn zastavili.

Ze Znaleckého posudku č. 259/2015 vypracovaného znalcem, panem [REDAKCE], dne 22. listopadu 2015 (dále jen „znalecký posudek“) vyplývá, že v prostoru výše uvedeného bytu při vypočtené intenzitě větrání sice nemůže v průměrném složení vzdušín s unikajícím plynem v žádném čase dojít k vytvoření nebezpečné, resp. výbušné, koncentrace, avšak není vyloučen vznik lokální výbušné směsi zejména v horní části špatně větraného prostoru.

Při iniciaci výbušné směsi by měl výbuch pravděpodobně pouze menší tlakové účinky, tj. rozbití oken, dveří, případně inventáře bytu. Eventuálně by mohl vzniknout požár. Při výbuchu plynu vzniká na zlomek vteřiny plamen o teplotě cca 1900 °C, od něhož by mohly být popáleny osoby nacházející se v epicentru výbuchu, příp. by tyto osoby mohly být poškozeny na zdraví od tlakové vlny.

III. Právní hodnocení

Ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V českém trestním a přestupkovém právu se (téměř shodně) rozlišuje zavinění úmyslné (úmysl přímý nebo nepřímý či eventuální) a zavinění nedbalostní, přičemž nedbalost může být vědomá či nevědomá.

Jelikož ze spisového materiálu nevyplývá opak, má správní orgán za to, že se obviněný z přestupku dopustil spáchání posuzovaného přestupku z nedbalosti. Vzhledem k tomu, že jedním ze znaků přestupku jako takového, je pouhé zaviněné jednání obviněného, nemá správní orgán za potřebné dále rozebírat úvahy o tom, zda jednání obviněného naplňuje znaky vědomé či nevědomé nedbalosti, neboť postačí, že je prvek zavinění přítomen.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. e) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že poruší některou z povinností stanovených v ustanovení § 28 odst. 2 písm. a) až f), h), j), k) nebo v ustanovení § 28 odst. 5 nebo některou z povinností stanovených v ustanovení § 62 odst. 2 písm. b) až i) nebo v ustanovení § 62 odst. 4 energetického zákona.

Z ustanovení § 62 odst. 2 energetického zákona vyplývají povinnosti uložené zákazníkovi, přičemž pod písm. f) je definována povinnost udržovat odběrné plynové zařízení v takovém stavu, aby se nestalo příčinou ohrožení života, zdraví či majetku osob, a v případě zjištění závady tuto bez zbytečného odkladu odstranit.

Ustanovení § 2 odst. 2 písm. b) bodu 26. definuje zákazníka ve vazbě na fakticitu odběru bez ohledu na osobu vlastníka odběrného plynového zařízení. Odběrné plynové zařízení je pak definováno v bodu 5. téhož ustanovení energetického zákona jako veškerá zařízení počínaje hlavním uzávěrem plynu včetně zařízení pro konečné využití plynu.

Správní orgán má za to, že obviněný z přestupku je zákazníkem a plynový sporák zn. MORA, model [REDAKCE], typ [REDAKCE] (10,2 kW – 741 g/h) pak je odběrné plynové zařízení dle výše uvedených ustanovení energetického zákona. Je tedy nepochybné, že obviněný z přestupku měl povinnost dodržovat dikci ustanovení § 62 odst. 2 písm. f) energetického zákona.

Ze skutkových zjištění pak vyplývá, že obviněný z přestupku tím, že otevřel všechny čtyři ventily hořáků plynového sporáku a nechal z těchto volně unikat zemní plyn do prostoru bytu, neudržoval odběrné plynové zařízení v takovém stavu, aby se nestalo, resp. nemohlo

stát, příčinou ohrožení života, zdraví či majetku osob, což i přímo plyne ze znaleckého posudku.

Úřad má tedy za prokázané, že se obviněný z přestupku dopustil přestupku uvedeného v ustanovení § 90 odst. 1 písm. e) energetického zákona a přistoupil k udělení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Zákon o přestupcích v ustanovení § 11 předvídá, že za přestupek lze uložit sankci v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti, propadnutí věci nebo zákazu pobytu. Sankci lze přitom uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Právní úprava zákona o přestupcích se přitom použije pouze tehdy, neupravuje-li zvláštní zákon něco jiného. V daném případě, kdy se jedná o přestupek upravený energetickým zákonem, má energetický zákon jakožto zvláštní právní úprava přednost před zákonem o přestupcích.

Podle ustanovení § 90 odst. 3 energetického zákona lze za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. e) téhož zákona uložit pokutu do 100 000 Kč. V souladu s ustanovením § 12 zákona o přestupcích přihlédne správní orgán při určení druhu sankce a její výměry k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

Co se týče závažnosti a následků přestupku, správní orgán hodnotí, že svým jednáním obviněný z přestupku ohrozil život, zdraví a majetek osob a přestože byl na unikající plyn upozorněn ze strany strážného objektu, úniku plynu nezamezil, naopak jej nechal volně unikat do prostoru bytu a byt opustil, což správní orgán hodnotí jako výrazně přitěžující okolnost. Úřad však při posuzování závažnosti přestupku přihlédl zejména ke skutečnosti, že obviněný z přestupku nesplnil svou povinnost vyplývající z energetického zákona v důsledku nedbalosti, neboť v tomto případě úmysl prokázat nelze. U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. K této skutečnosti bylo tedy přihlédnuto jako k polehčující okolnosti.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán posuzoval postoj pachatele ke spáchanému přestupku. Úřad nemá povědomí o tom, že by s obviněným z přestupku bylo kdy vedeno příkazní či přestupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z energetického zákona. Lze tak říct, že obviněný z přestupku se přestupku dopustil poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.

Správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že „správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí“. V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval otázkou majetkových poměrů obviněného z přestupku. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních

a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Správní orgán má za to, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tedy při samé spodní hranici, nemůže být považována za finanční ohrožení existence obviněného z přestupku a nemůže mít tedy likvidační charakter. Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci obviněného z přestupku. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce.

Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta ve výši 4 000 Kč byla uložena v souladu s ustanovením § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ustanovení § 87 odst. 4 zákona o přestupcích podat odpor ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje s tím, že po projednání věci bude v případě uznání viny obviněného z přestupku uložena kromě sankce i povinnost uhradit náklady řízení stanovené vyhláškou č. 231/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a to ve výši 1 000 Kč. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s ustanovením § 87 odst. 5 zákona o přestupcích.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení